

Onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen

Inleiding

Het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen valt binnen het basisaanbod van school. Om passend onderwijs voor hen te realiseren hebben wij binnen onze school verschillende materialen en programma's om aan hun onderwijsbehoeften te voldoen.

Schoolambitie (in taal)

We leren elke leerling het beste uit zichzelf te halen. Binnen onze school realiseren we een passend en gestructureerd onderwijsaanbod voor deze doelgroep.

Handelingswijze

Afspraken op school- en klassenniveau

Signaleren

Binnen onze school gebruiken wij de volgende bronnen voor het signaleren van meer- en hoogbegaafde leerlingen. We brengen leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong zo snel mogelijk in kaart om aanpassingsgedrag te voorkomen.

- [Sidi PO](#); dit instrument wordt structureel ingezet volgens de afspraken binnen stichting Onderwijs Primair. Binnen 6 weken na instroom (ook instroom vanuit een andere school) van een leerling en binnen 6 weken na de start in groep 3 en 5 wordt Sidi PO ingevuld.
- Observaties door leerkrachten.
- Informatie vanuit ouders (ook specifiek bij de intake van nieuwe leerlingen).
- Aanvullende informatie zoals toetsgegevens, menstekeningen en beeldmateriaal.

Aanbod

Een passend onderwijsaanbod voor leerlingen met kenmerken van meer- en hoogbegaafdheid bestaat uit compacten en verrijken.

Bij compacten wordt overbodige instructie en werk overgeslagen. We toetsen formatief en controleren of de leerling de basisstof beheerst. Indien dit het geval is, is er ruimte voor verrijking. Verrijking bestaat uit verdieping en verbreding. Verdieping sluit aan op de basisstof en bij verbreding gaat een leerling aan de slag met een ander onderwerp (bijvoorbeeld een cursus Spaans of het aanbod binnen het Leerlab).

Versnellen

Waar nodig kan een leerling ook vervroegd doorstromen. Hierbij kijken we niet alleen naar het cognitieve aspect, maar ook naar het sociaal-emotionele aspect. Het besluit om te versnellen wordt zorgvuldig en in overleg met alle betrokkenen rondom de leerling genomen.

Aanbod

Specifieke afspraken over bijv. Leerlijnen, materialen en vertragen/versnellen

Groep 1 en 2

Binnen het kleuteronderwijs is er een ontwikkelingsgerichte aanpak voor alle leerlingen. Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong worden zoveel mogelijk op hun niveau aangesproken. Er worden activiteiten aangeboden die passen bij een volgend ontwikkelstadium (zone van naaste ontwikkeling). Bijvoorbeeld:

- Aangepaste opdrachten bij het ontwikkelingsmateriaal (spiegelen, voorbeeld kralenplank, puzzel op zijn kop maken).
- Smartgames, denkvierkanten, denksleutels.
- Map slimme kleuters, PetitPlus.
- Het stellen van hogere orde denkvragen (Taxonomie van Bloom).
- Uitdagende eisen stellen aan een bepaald eindproduct (in plaats van bouw een huis wordt het; bouw een huis van 3 verdiepingen met een raam erin).

- De kinderen gaan buiten de klas in een groepje aan het werk (één keer in de week). Hier zijn ze bezig met bijvoorbeeld smartgames en een presentatie voorbereiden. Zij doen werkvormen uit de map slimme kleuters.

De activiteiten worden zoveel mogelijk ingepast in het dagelijkse aanbod, waarbij leerlingen spelenderwijs leren. Waar mogelijk is er ook ondersteuning buiten de klas, waar aandacht is voor instructie en het werken met peers. Dit schooljaar was er ruimte om wekelijks onder begeleiding van een leerkracht buiten de klas begeleiding te geven aan de verrijkingsgroep. De leerlingen die in deze groep werken, hebben een handelingsplan in ParnasSys.

De kleuterleerkrachten maken in april een inschatting van de leervaardigheid (het algemeen vermogen tot leren) van elke leerling. Dit doen zij in het programma Focus PO en wordt vanaf groep 3 actief gebruikt.

Leerlingen die op alle gebieden laten zien dat ze de doelen behalen en/of in sidiPO opvallen wordt uitdaging geboden.

Groep 3 t/m 8

De leerlingen uit groep 3 t/m 8 werken voor de basisvakken met de leerlijnen die omschreven staan in Focus PO. Hierin staan de leerlingen per vakgebied naar hun eigen niveau ingeschaald. >1S is het niveau wat de meeste uitdaging biedt. Meer- en hoogbegaafde leerlingen ontvangen structureel verrijking. Dit verrijkingsaanbod heeft een doorlopende lijn en wordt vastgelegd in de weekplanning, waarbij inhoud en tijdstip van instructie duidelijk is. Werk vanuit de basisgroep wordt dusdanig geclusterd, zodat er voldoende tijd voor meer- en hoogbegaafde leerlingen ontstaat om zinvol met het verrijkingsaanbod bezig te zijn.

Rekenen

In het [onderwijsplan Rekenen](#) wordt beschreven welk aanbod wordt gegeven aan leerlingen die meer uitdaging nodig hebben. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen snelle (sprinters) – en sterke (Kien, rekentijgers en anders) rekenaars.

Begrijpend lezen

Op gebied van begrijpend lezen, volgt de hele klas momenteel dezelfde aanpak. Binnen de vraagstelling zit niveaudifferentiatie verwerkt en er zijn heterogene groepjes om in samen te werken. Dit staat omschreven in [het onderwijsplan begrijpend lezen](#).

Taalverzorging

Bij taalverzorging wordt in sommige klassen gebruik gemaakt van kaartjes met toepassingsopdrachten voor extra uitdaging. De plusopdrachten van de methode worden nog niet structureel toegepast.

Buiten de klas

Leerlingen die werken in het Leerlab krijgen buiten de klas één dagdeel per week uitdagende opdrachten aangeboden. Dit zijn opdrachten waarbij de leerling op een andere manier mag denken. Opdrachten waar leerlingen aan werken zijn bijvoorbeeld:

- Smartgames.
- Vooruitwerklab (boek) opdrachten.
- Out of the box (boek) opdrachten.
- Denksleutels.
- Black Stories.
- Het creëren van een presentatie (over een zelfgekozen) onderwerp.

Om in aanmerking te komen voor het Leerlab, laat de leerling in de klas kenmerken van begaafdheid zien. Daarnaast moet de leerling een passende onderwijsbehoefte hebben, waar in het Leerlab aan tegemoet kan worden gekomen. In overleg met de leerkracht, intern begeleider, leerling en ouders, wordt bepaald of de leerling in aanmerking komt voor het Leerlab. Voor elke leerling die werkt in het Leerlab wordt in Parnassys een hulplan, waarin onder andere de onderwijsbehoeften/hulpvragen staan, opgesteld. Wanneer een leerling zijn/haar doelen in het Leerlab heeft behaald, kan het zijn dat een leerling (eerder) uit het Leerlab gaat. Bij de start in het Leerlab, wordt dit ook aan ouders gecommuniceerd. Het Leerlab is er niet per definitie voor de rest van je basisschoolperiode 😊.

Volgen van de ontwikkeling

Systemische en cyclische aanpak

Deze stap is nu nog in ontwikkeling. We denken verder na over wanneer een leerling in aanmerking komt voor verrijkingswerk, verdiepingswerk of het Leerlab. Aan welke eisen moet voldaan worden, waarbij we voorkomen dat alleen toetsresultaten doorslaggevend zijn?

Algemene afspraken

Borging

Leerlab

Twee keer per schooljaar (medio december en juni) heeft de begeleider van het Leerlab een evaluatiemoment met de groepsleerkracht en ouders.

Deze kwaliteitskaart wordt jaarlijks twee keer geëvalueerd door de coördinator hoogbegaafdheid Nadeschda van Walsem (medio december 2025 en juni 2026).